

1 ז. בסיום הפרשה, על הפסוק "איש כמתנת ידו כברכת ה' אלקיך אשר נתן לך", מעתיק רש"י התיבות
2 "איש כמתנת ידו", ומפרש: "מי שיש לו אוכלין הרבה ונכסים מרובים יביא עולות מרובות ושלמים מרובים".
3 וצריך להבין:

4 (א) מקורו של פירוש רש"י הוא במסכת חגיגה¹⁵, ושם: "זה וזה (אוכלין ונכסים) מרובים, על זה
5 נאמר איש כמתנת ידו כברכת ה' אלקיך אשר נתן לך", והיינו, שלמדים זאת משני החלקים שבפסוק.
6 ואילו רש"י מעתיק רק את התחלת הפסוק: "איש כמתנת ידו", ואפילו אינו מוסיף "וגו'?"
7 (ב) בפסוקים שלפני-זה נאמר "מסת נדבת ידך"¹⁶, ומפרש רש"י: "די נדבת ידך, הכל לפי הברכה,
8 הבא שלמי שמחה וקדש קרואים לאכול". ולמה בפסוק "איש כמתנת ידו" מפרש "מי שיש לו אוכלין
9 הרבה וכו'?"

10 (ג) בפסוק "מסת נדבת ידך" מזכיר רש"י "שלמי שמחה", ואילו בפסוק "איש כמתנת ידו" כותב רק
11 "שלמים" סתם? ובפרט שבפסוק שלפני-זה¹⁷, "ולא יראה את פני ה' ריקם", מפרש רש"י "אלא הבא
12 עולות ראייה ושלמי חגיגה", ואילו בפסוק שלאחריו כותב "עולות .. ושלמים" סתם?

13 (ד) על הפסוק "ולא יראו פני ריקם" בפרשת משפטים¹⁸, מפרש רש"י: "כשתבואו לראות פני ברגלים
14 תביאו לי עולות". ועל-דרך-זה בפרשת תשא¹⁹: "מצוה עליכם להביא עולות ראיית פנים". ולא הזכיר
15 "שלמים" כלל?

16 ה. והביאור בזה:

17 לאחר הפסוק "מסת נדבת ידך", נאמר²⁰ "ושמחת וגו'", ולכן מפרש רש"י "די נדבת ידך, הכל לפי
18 הברכה, הבא שלמי שמחה", והיינו, שכאשר טוען שאמנם יש ביכלתו להביא "שלמי שמחה", אבל אין
19 לו מי שיאכל אותם, הנה על זה נאמר בכתוב, שנוסף על החיוב "ושמחת אתה ובנך ובתך ועבדך ואתך",
20 יש לו לשמח גם את "הלוי אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה אשר בקרבך", ולכן עליו להביא "שלמי
21 שמחה" "לפי הברכה".

22 אבל בפסוק "ולא יראה את פני ה' ריקם", שבו מדובר (לא אודות ענין השמחה, אלא) אודות ראיית
23 פני ה' - מפרש רש"י "הבא עולות ראייה ושלמי חגיגה": עולות ראייה - שקריבים "כליל" על המזבח לה',
24 ו"שלמי חגיגה" - שגם הם קשורים עם ראיית פני ה'²¹ (מה-שאינ-כן "שלמי שמחה", אף שמקריבים
25 מהם על-גבי המזבח, הרי עיקר המכוון הוא בשביל ענין השמחה - "ושמחת וגו'").

26 והטעם שבפרשת משפטים ופרשת כיתשא מזכיר רש"י רק "עולות", "עולות ראיית פנים", ולא שלמי
27 חגיגה - כי, לדעת רש"י נאמר החיוב שלמי חגיגה רק בפרשת אמור²²: "תחוגו", "קרבן שלמים לחגיגה
28 .. שלמי חגיגה"²³ (ולא כמו שכתב הרע"ב²⁴ שלמדים זאת מהפסוק "וחגותם אותו חג לה'" שנאמר
29 בפרשת בא²⁵), ואילו בפרשת משפטים ופרשת כיתשא לא יודעים עדיין אודות החיוב ד"שלמי חגיגה"²⁶.

* * *

30 ט. בסיום²⁷ פרשת ראה, מצוה התורה "איש כמתנת ידו כברכת ה' אלקיך אשר נתן לך". בפסוק
31 קודם¹⁶ נאמר "מסת נדבת ידך", ואילו כאן נאמר "איש כמתנת ידו".

(15) ת, ב (במשנה).
(16) טז, יר"ד.
(17) שם, טז.
(18) כג, טז.
(19) לד, כ.
(20) שם, יא.
(21) ראה רמב"ם ריש הל' חגיגה.
(22) כג, לט.
(23) פרש"י עה"פ.
(24) חגיגה פ"א מ"ב.
(25) יב, יד.
(26) להמשך הביאור בפירוש רש"י: בנוגע לשאלה א' - ראה לקמן הערה 29, ובנוגע לשאלה ב' - ראה לקמן הערה 38.
(27) מכאן עד סיום השיחה - הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידיש), ונדפס בהוספות ללקו"ש ח"ט ע' 288 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.